داستان‌های داوطلبانه

داوطلبان تفکر انتقادی!

اسما روانخواه
پژوهشگر اجتماعی

یک نکته! این نوشتار در ارتباط با شبکه‌های اجتماعی مجازی نیست! می‌گویند شبکه‌های اجتماعی مجازی بد است. می‌گویند شبکه‌های اجتماعی مجازی موجب سطحی‌نگری شده است. هر وقت دلمان بخواهد می‌رویم سراغ‌شان و یک مشت اطلاعات سطحی به ما می‌دهند و فکر می‌کنیم، شده‌ایم علامه دهر. بادی به غبغب می‌اندازیم و در هر موردی، از نقاشی‌های ونگوگ گرفته تا فلان مقاله اقتصادی در اکونومیست اظهارنظر می‌کنیم. نه اینکه سواد کافی داشته باشیم، فقط کافی است چند کلیدواژه مهم از هر کدام را در ذهن داشته باشیم تا روشنفکر دیده شویم! روشنفکری با کمک شبکه‌های اجتماعی کار راحتی شده ظاهرا!

اما این روی مثبت قضیه است. اگر در جریان اطلاعات فراوان هر روز که از طریق این شبکه‌ها منتقل می‌شود بر آگاهی ما افزوده شود خیلی هم خوب است. حالا هر چند این آگاهی را سطحی بدانیم اما از کجا به بعد این جریان می‌تواند منفی شود؟ از کجا به بعد می‌تواند تبدیل به یک آسیب شود؟ اصلا مقصر کیست؟ باید طبق معمول به دنبال مقصر بگردیم و این بار بگوییم امان از این شبکه‌ها که چه کرده‌اند با ما و شده‌اند اسباب انتقال نادرست اخبار و اطلاعات؟

اصلا بیایید و جور دیگری به قضیه نگاه کنیم. از میان شبکه‌های اجتماعی مجازی فراوانی که می‌توانند دور و اطرافمان را پر کنند، پیدا می شود شبکه یا گروهی که اطلاعات خوبی را در اختیار ما قرار می‌دهد! یکی از گروه‌هایی که من عضو آن هستم (سایر گروه‌ها را پاک کرده‌ام، پس تنها گروهی که عضو آن هستم) گروه جامعه‌شناسان است. چند روز پیش دکتر حیدری یکی از اساتید جامعه‌شناسی در این گروه گفت، اگر بنا باشد تنها یک چیز را به فرزندان و دانش‌آموزان آموزش بدهیم، فقط و فقط باید تفکر نقادانه را آموزش داد و تفکر نقادانه یا انتقادی، تفکری است که در آن برای هر امری، داده‌ها و اطلاعات را جمع‌آوری و دسته‌بندی کنیم و بعد دست به استدلال بزنیم اما چرا تفکر انتقادی آن‌قدر مهم است که اگر بخواهیم به فرزندان‌مان یک چیز را آموزش بدهیم، آن می‌تواند تفکر انتقادی باشد؟ فقدان این امر در کجا خود را نشان می‌دهد؟

راستش دلم می‌سوزد. دلم می‌سوزد برای فریناز؛ دختر مهابادی که به هر دلیلی دست به خودکشی زد و فضای مجازی ما پر شد از حرف‌های صواب و ناصواب پیرامون او، بدون اینکه فکر کنیم چه چیزی را به اشتراک می‌گذاریم. نخواستیم سرمان پایین باشد و قضاوت نابجا نکنیم. حتی هنوز هم می آیند و در فضای عمومی درباره یک رابطه خصوصی حرف می‌زنند. اصلا اگر فریناز دست به خودکشی نمی‌زد، چه رفتاری با او می‌کردیم، سرنوشتی بهتر از خودکشی در انتظارش بود؟ چرا دیگران باید چوب فقدان تفکر نقادانه ما را بخورند؟ تفکر انتقادی در ساده‌ترین تعریفش یعنی برای هر عملی قدری فکر کنیم.

اگر اتفاقی در فرودگاه جده می‌افتد و شروع می‌کنیم به ساختن جک و پیام و به اشتراک گذاشتن آن، حواس‌مان باشد چه چیزی را منتقل می‌کنیم، خیلی از ما تفکرات نژادپرستانه‌ای نداریم اما در آن زمان بدون توجه به طرز تفکرمان هر پیامی را که حاوی جملات توهین‌آمیز به سایر نژادها و قومیت‌ها بود به اشتراک گذاشتیم. بدون هیچ تفکری وارد فضای اینستاگرام می‌شویم و بدون اینکه فکری داشته باشیم هر عکسی را لایک می‌کنیم.

تفکر انتقادی در ساده‌ترین تعریفش یعنی اینکه به هر امری نقادانه نگاه کنیم. نمی‌خواهم در رابطه با اینکه فضاهای آموزشی و مدارس و کتب درسی ما تا چه حد در نابودی تفکر انتقادی نقش دارند و نتایج پژوهش‌ها در این مورد چه چیزی را می گوید، حرف بزنم. یا اینکه آموزش‌وپرورش تا کجا رسالت خود را نادیده گرفته است. هر چه باشد این ستون، ستون داستان‌های داوطلبانه است و محور آن قرار است فعالیت‌های داوطلبانه باشد. نکته اساسی این است که هر کدام از ما چقدر داوطلب پذیرش بی‌چون و چرای هر خبری می‌شویم یا تا چه حد داوطلب کنکاش در هر اتفاق!

وقتی به خودمان رجوع می کنیم، می‌بینیم که انگار نباید انگشت اتهام به سمت شبکه‌های اجتماعی مجازی داشت. آن چیزی که باعث به‌وجود آمدن اخبار و شایعات نادرست یا انتشار میلیونی پیام‌های سطحی می‌شود، تقصیر این شبکه‌ها نیست، بلکه مقصر ما هستیم که نقادانه فکر نمی کنیم. هر اتفاقی را لایک می کنیم و برای اینکه دیگران ما را قبول کنند چیزی را منتشر می کنیم که باب میل آن‌هاست. این نوشتار نه در ستایش شبکه‌های مجازی اجتماعی بلکه در نقد فقدان تفکر در میان خودمان است.

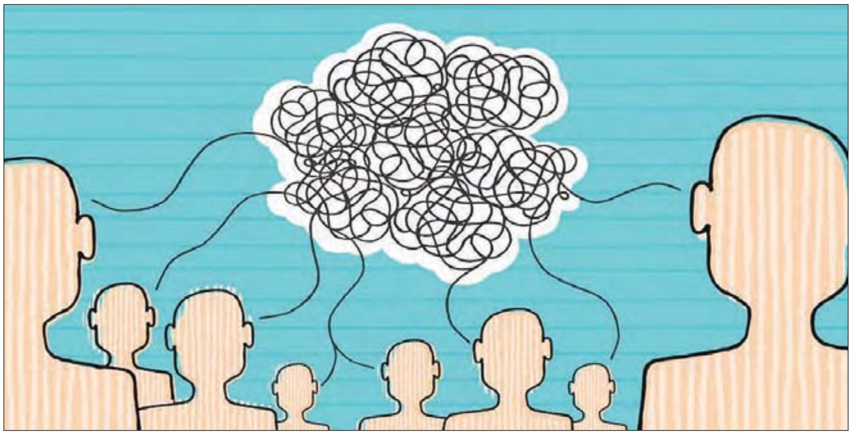

داوطلبان بیشتری جذب کنید تا حرکت ترویجی‌تان موفقیت آمیز باشد

یک برداشت غلط اما شایع در مورد جذب نیروهای داوطلب، این است که وقتی داوطلب کافی برای همکاری دارید، جست‌وجو برای یافتن افراد بیشتر باید متوقف شود. اما مسأله این‌جاست که اگر در حال مدیریت یک حرکت ترویجی موثر باشید، هر تعداد داوطلب هم که به کار بگیرید باز هم کافی نیست.

از طرف دیگر، شما نمی‌توانید وضع افراد را پیش‌بینی کنید. ممکن است داوطلبان به دلایل مختلف، نتوانند آن‌طور که تعهد کرده‌اند به کمک شما بیایند. گاهی اتفاقات پیش‌بینی نشده باعث می‌شود که درست در لحظه آخر، دست شما خالی بماند؛ و پیدا کردن افراد در لحظه آخر برای به انجام رساندن کار، هم استرس‌زاست و هم وقت زیادی را تلف می‌کند. برای جلوگیری از این استرس و اتلاف وقت، که معمولا هم قابل پیشگیری است، این نکات را به خاطر بسپارید تا هیچ‌وقت دچار کمبود نیرو نشوید!

برای داوطلبان، پروژه کاری داشته باشید

اگر پروژه‌های آماده انجام برای داوطلبان نداشته باشید، هم به نظر نامنظم می‌رسید و هم چهره ضعیفی از سازمان و حرکت ترویجی‌تان ایجاد می‌کنید. بدون داشتن کار، حوصله داوطلبان سر می‌رود و به همین دلیل مجموعه شما را ترک می‌کنند و ممکن است که دیگر هیچ‌گاه برنگردند.

همیشه کاری برای انجام هست. اگر شما کاری برای داوطلبان ندارید باید حرکت ترویجی‌تان را یک بار دیگر ارزیابی کنید! با داوطلبان خوش‌رفتاری کنید

به یاد داشته باشید که داوطلبان دارند زمانشان را صرف می‌کنند و همه ما می‌دانیم که زمان برابر با پول است. مطمئن باشید که امکانات اولیه پذیرایی را در محیط فراهم می‌کنید، مثل خوردنی و نوشیدنی ساده و بابت این که زمان‌شان را در اختیار شما می‌گذارند از آنها تشکر می‌کنید. احترام گذاشتن به داوطلبان ممکن است به نظر یک موضوع بدیهی بیاید، اما در کمال تعجب، بعضی‌ها به آن بی‌توجهند!

هیچ‌وقت جذب داوطلبان را متوقف نکنید

جذب نیرو، یک کار تمام وقت است و هیچ‌گاه تمام نمی‌شود. شما همیشه باید در حال جست‌وجو برای داوطلبان جدید باشید و افراد را به همکاری با خود تشویق کنید. باید شجاع باشید و از افراد بخواهید که به شما بپیوندند. آنها به سراغ شما نمی‌آیند، این شما هستید که باید آنها را پیدا کنید. اگر نیاز به ۳۰ نفر دارید، جلب ۳۰ داوطلب فکر نکنید که موفق شده‌اید. به جذب داوطلبان ادامه دهید و بی‌وقفه به دنبال راه‌هایی باشید که افراد جدیدی را به گروه اضافه کنید. به نیروهای داوطلب، یک عنوان بدهید تا آنها احساس کنند که بخشی از پروژه هستند و درگیر آن شوند. به جذب داوطلبان به‌عنوان یک کار سخت و کسل‌کننده نگاه نکنید. در واقع، جلب مشارکت داوطلبان، یک ابزار موثر برای بسیج حامیان حرکت ترویجی شماست. داوطلب‌ها بزرگترین دارایی شما هستند! سعی کنید بر این دارایی بیفزایید!

خیریه همت

تهیه دست برای یک دانشجو

انجمن خیریه همت توسط آقای مهدی قمصریان و خانم زینب رشیدی مهرآبادی تأسیس شده است و از سال ۱۳۹۰ فعالیت خود را آغاز کرده است. اهداف کلی این انجمن عبارتند از:

۱- کمک و حمایت از خانواده‌ها، افراد محروم و بی‌سرپرست و ایتام

۲- کمک به امر حمایت و خرید جهیزیه، ملزومات ازدواج و هزینه‌های مرتبط برای نیازمندان

۳- فعالیت در تأمین بودجه جهت پرداخت کمک هزینه ودیعه و اجاره مسکن و همچنین هزینه‌های بهداشتی، درمانی و تحصیلی به خانواده‌های نیازمند

۴- فعالیت در تأمین بودجه جهت تعمیرات و خرید لوازم منزل برای خانواده‌های نیازمند

۵- فعالیت در تأمین بودجه جهت خرید موادغذایی، ارزاق، پوشاک و سایر ملزومات مورد نیاز خانواده‌های نیازمند

نکته قابل توجه در مورد «همت» شفافیت فعالیت‌هایشان است، در سایت انجمن گزارش تمام کارهای انجام شده توسط انجمن موجود است و در گوشه‌ای از سایت تعداد کلی فعالیت‌ها با نام «گزارش مهربانی» و مبلغ کلی کمک‌های جمع‌آوری شده توسط انجمن قرار دارد. آخرین فعالیت انجمن که به‌تازگی هزینه آن تأمین شده است تهیه دست مصنوعی برای دانشجویی بود که حین کارگری هر دو دستش را از دست داده بود. داستان از این قرار است: یکی از دانشجویان دانشگاه بجنورد برای تأمین مخارج تحصیل در یک شرکت ساختمانی مشغول به کار می‌شود و در حین جابه‌جایی میلگرد، دچار برق گرفتگی شده و در اثر این حادثه هر دو دست خود را از ناحیه آرنج از دست می‌دهد. او ۱۵ روز پیش از این اتفاق، ازدواج کرده بود. اساتید، همکلاسی‌ها و دانشجویان دانشگاه بجنورد درصدد تأمین هزینه ساخت یک دست مصنوعی روباتیک و اهدای آن به این دانشجو برمی‌آیند اما هزینه زیاد بود و این جوان نیاز به کمک مردم داشت. مبلغ مورد نیاز برای این منظور و سفارش دست مذکور از شرکتی آلمانی؛ حدود ۱۵۰ میلیون تومان برآورد شده بود که حدود ۳۰ میلیون تومان آن تأمین شده و ۱۲۰ میلیون تومان دیگر نیاز بود. خیریه همت تصمیم گرفت از «همت» اساتید و دانشجویان دانشگاه بجنورد که این طرح را در قالب طرح «بنی‌آدم» پیگیری می‌کردند، حمایت کند و خوشبختانه دیروز با کمک مردم، هزینه کامل این طرح تأمین شد.

معاون آموزش و پژوهش سازمان محیط زیست:

فعالیت ۷۷۲ سازمان مردم‌نهاد محیط زیستی

معاون آموزش‌وپژوهش سازمان محیط‌زیست با بیان این‌که سازمان‌های مردم‌نهاد باید رشد فکری داشته باشند، گفت: ۷۷۲ سمن در کشور فعال است. مهناز مظاهری ظهر سه‌شنبه در نشست تشکل‌های مردم‌نهاد محیط‌زیست کشور اظهار کرد: تعداد سمن‌های ما از حدود ۲۴۲ سمن بیش از سه برابر شده است. وی با بیان این‌که باید شروع دوباره سمن‌ها را به فال نیک گرفت، افزود: امروز باید مدیریت بر سمن‌ها را تا سرانجام ارتقای سرمایه‌های اجتماعی داشته باشیم. مظاهری تصریح کرد: مشارکت و حضور فعال سازمان‌ها و تشکل‌های مردم‌نهاد در عرصه‌های حفاظت از محیط‌زیست از سیاست‌ها و رویکردهای بلندمدت این سازمان است.

روزانه ۳ گونه در کره زمین از بین می‌رود

وی با بیان این که مشکلات محیط زیستی مربوط به کل زمین است، ادامه داد: امروز در شرایطی زندگی می کنیم که روزانه سه گونه زنده در زمین از بین می‌رود و خودمان هم گونه‌های گیاهی و جنگلی را به راه‌های مختلف از بین می‌بریم. معاون آموزش و پژوهش سازمان محیط‌زیست افزود: جنگل‌های ایران در دنیا از شهرت بالایی برخوردار هستند، این در حالی است که ما هنوز به دنبال ساخت جاده در این جنگل‌ها هستیم. مظاهری با بیان این که بحران آب در کشور وجود دارد، اظهار کرد: برگزاری این نشست‌ها و همایش‌ها کمک می کند که بتوانیم مسائل محیط‌زیستی را در کشور مدیریت کنیم و چالش‌های منطقه را کاهش دهیم. وی با اشاره به این که باید با مدیریت و ایجاد فرهنگ‌سازی آب را دوباره به زاینده‌رود، هامون و پریشان برگردانیم، گفت: با فعالیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد می‌توانیم حوزه‌های مورد آسیب را احیا کنیم.

احساس مسئولیت عمومی در عرصه محیط‌زیست هدف سازمان است

معاون سازمان محیط‌زیست، هدف این سازمان در نگهداری از پتانسیل محیط‌زیست کشور را جلب مشارکت مردم به صحنه، افزایش آگاهی و احساس مسئولیت عمومی در عرصه محیط‌زیست اعلام کرد. مظاهری ادامه داد: دولت تدبیر و امید از سمن‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد حمایت می کند و اعتقاد به آنها باور این دولت است و کلید حل مشکلات محیط زیستی در دستان شما است. مظاهری با تأکید بر این که شما باید آموزش مردم را در دست بگیرید، گفت: بسیاری از مردم نگاه‌شان اینگونه است که با ورود مثلا کارخانه فولاد به استان مشکلات بیکاری حل می‌شود در صورتی که به مشکلات آینده آن توجهی ندارند.

پاورقی هفته

۵

نارنجک‌هایی با پیام صلح و دوستی

یک زن فلسطینی با کاشت گل در داخل نارنجک‌های اشک‌آوری که قبلا در درگیری‌های میان فلسطینیان و سربازان اسراییلی استفاده شده است، پیام‌آور صلح و دوستی برای جهانیان شده است. در روستای بیلین که در نزدیکی شهر رام‌الله فلسطین واقع شده است، یک زن فلسطینی با کاشت گل در داخل نارنجک‌های اشک‌آوری که قبلا در درگیری‌های میان فلسطینیان محلی و سربازان اسراییلی استفاده شده است، نمایشی تلخ و زیبا از مقاومت صلح‌آمیز طولانی مدت فلسطینیان را برای جهانیان به نمایش گذاشته است. کاشت گل در داخل نارنجک‌های اشک‌آور اسراییلی‌ها توسط این زن در قطعه زمینی انجام شده است که قرار بوده کار ساخت دیوار امنیتی بحث‌برانگیز اسراییلی‌ها درون آن انجام شود اما دو سال پیش در نزدیکی شهر رام‌الله در جریان درگیری‌های سربازان اسراییلی و فلسطینی، فلسطینی‌ها موفق شدند این زمین را بار دیگر از اسراییلی‌ها پس بگیرند. متاسفانه، اسراییلی‌ها عملیات ساخت این دیوار امنیتی را یک بار دیگر آغاز کرده‌اند. گفتنی است وقتی پروژه ساخت این دیوار امنیتی توسط اسراییل تکمیل شود، ۴۳۰ مایل منطقه ساحل غربی را پوشش خواهد داد.

داوطلبان هلال

ادامه فعالیت کاروان سلامت ایران در تاجیکستان

کاروان سلامت هلال‌احمر ایران در تاجیکستان در چارچوب برنامه‌ای که طی هفته صلیب‌سرخ و هلال‌احمر آغاز کرده بود، اقدام به تداوم کمک‌های پزشکی در مناطق روستایی این کشور کرد.

در دومین مرحله برنامه کاروان سلامت هلال‌احمر ایران در تاجیکستان به صدها نفر از افراد نیازمند منطقه «قلعه» ناحیه «حصار» این کشور به‌صورت رایگان خدمات پزشکی و دارویی ارایه شد.

بنابه گفته «محمدرضا منصوری»، نماینده هلال‌احمر ایران در تاجیکستان طی این برنامه، ۲۲۸ نفر ویزیت داخلی و اطفال، ۱۷۰ نفر کنترل فشارخون و به ۲۲۱ نفر نیز خدمات دارویی رایگان صورت گرفت.

منصوری گفت: کاروان سلامت هلال‌احمر ایران طبق درخواست جمعیت هلال‌احمر تاجیکستان در برخی دیگر از مناطق روستایی و آسیب‌پذیر این کشور نیز فعالیت‌های خدمات‌رسانی را ادامه خواهد داد.

همچنین «حجت‌الله فغانی» سفیر جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان به منظور تشویق و قدردانی از اقدامات نمایندگی جمعیت هلال‌احمر، در جمع پرسنل این مرکز حضور یافت.

وی نقش هلال‌احمر ایران در حوزه سلامت تاجیکستان را موثر دانست و خواستار تداوم فعالیت‌های بشردوستانه این جمعیت در مناطق محروم و روستایی این کشور شد.

فغانی، پوشیدن کاور هلال‌احمر و دریافت عضویت افتخاری این جمعیت را مایه فخر و مباهات خود دانست.

در این دیدار همچنین «سیدمهدی عبادی» مسئول نمایندگی کمیته امداد امام خمینی(ره) و «مهرداد پارسا» سرپرست رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان حضور یافتند.

اخبار نیکوکاری

مدیر موسسه نیکوکاری رعدالغدیر خبر داد:

طرح صبحانه ریحون در قالب بسته‌های سالم صبحانه در چهار ایستگاه مترو

علیرضا آتشک در خصوص طرح صبحانه ریحون گفت: این طرح به همت معاونت فرهنگی مترو تهران از اسفندماه سال قبل راه‌اندازی شده است. طرح صبحانه ریحون در قالب نان، تخم‌مرغ، پنیر، گردو، خرما، کره، مربا، سبزی تازه و گوجه‌فرنگی در بسته‌های بهداشتی به شهروندان عزیز عرضه می‌شود.

وی افزود: با توجه به آمارها در حدود ۷۰ درصد از جامعه بدون صرف صبحانه از منزل خارج می‌شوند که این طرح ضمن کارآفرینی و ایجاد اشتغال برای معلولان، خدمت فرهنگی نیز برای اجتماع محسوب می‌شود.

آتشک در ادامه با اشاره به وضع گروه معلول مجری طرح صبحانه ریحون خاطرنشان کرد: این طرح توسط توانمندهای موسسه به‌صورت یک گروه ۱۰ نفره اجرا می‌شود، به این صورت که این عزیزان از ساعت ۵:۴۵ تا ۹ صبح در چهار ایستگاه مترو شهید بهشتی، صادقیه، امام خمینی(ره) و دفتر مرکزی مترو واقع در چهارراه کالج مستقر هستند.

علیرضا آتشک در پایان ضمن آرزوی موفقیت برای گروه طرح صبحانه ریحون گفت: صبحانه ریحون به‌طور آزمایشی شروع به کار کرده و در آینده‌ای نزدیک این طرح به‌طور کامل ایستگاه‌های سراسر تهران را پوشش می‌دهد، ضمن این‌که با شروع ماه مبارک رمضان بچه‌های توانمند از یک ساعت قبل از اذان مغرب در ایستگاه‌های مترو شروع به کار می‌کنند